

STEUNPILAAAR

Het eerste team van de Roermondse schaakvereniging 't Pionneke heeft dit seizoen goed meegedraaid in de derde klasse van de KNSB-competing. 't Pionneke eindigde in de subtop.

Voor de lezers die minder goed ingevoerd zijn in het schaakwereldje wil ik even uitleggen hoe het werkt bij zo'n teamwedstrijd. Twee teams spelen met ieder acht personen. De beste spelers van beide teams spelen aan het eerste bord tegen elkaar en zo loopt het af tot en met bord acht. Schaken is dus ook wel degelijk een teamsport. De spelers van hetzelfde team leven tijdens de wedstrijd met elkaar mee. De spelers van 't Pionneke I hebben een sterke band met elkaar. Een groot aantal spelers van dit team is vanwege werk of studie uitgevlogen over verschillende delen van het land. Toch hebben ze nog een sterke binding met 't Pionneke en blijven ze voor deze vereniging in competitieverband schaken. Guido Royakkers is zo iemand. Hij speelt aan het tweede bord. Hij is ook in het voorbije seizoen een belangrijke steunpilaar gebleken. Hier volgt een fragment uit een partij die hij speelde in de wedstrijd van 't Pionneke tegen de vereniging Rothmans. Hij kreeg een interessant eindspel op het bord. Na 57 zetten was de stelling als volgt:

ZIE DIAGRAM 1.

Witspeler Royakkers speelt nu: 58. Pf4

Zwart mag het paard niet slaan, want dan is het pat. De partij liep als volgt af:

58.....Lf7 59.Kg4 Pe7 60.Kg5 Ke5

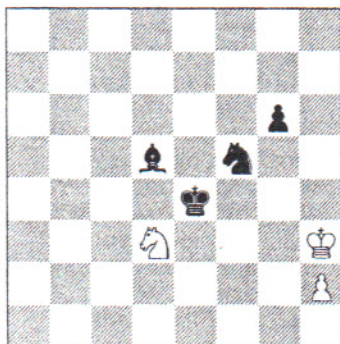

DIAGRAM 1

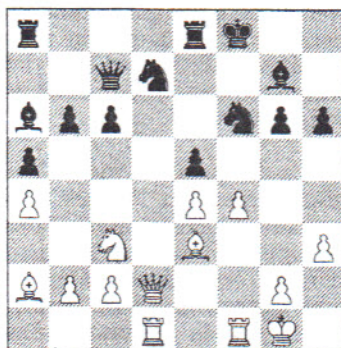

DIAGRAM 2

61.h4 Le8 62.h5 gxh6. Remise. Royakkers was natuurlijk dik tevreden met deze uitslag en dacht dat hij door de patcombinatie de partij gered had. Achteraf ontdekte hij echter na een korte studie dat zwart toch nog gewonnen stond. Kijkt u weer even mee vanuit de diagramstelling. Volgens de analyse van Royakkers kan zwart als volgt winnen:

58.Pf4 Lf7 59.Kg4

En nu niet 59....Pe7 zoals het in de partij ging, maar: 59....Pd4, 60.h4 Le8 61.h5 Ld7+ 62.Kg3 g5 63.Pg6 Pe2+ 64.Kf2 Pf4 65.Pf8 Lf5 66.h6 Pg6 67.h7 Ph8 en zwart wint heel eenvoudig.

G. Peeters van 't Pionneke speelde in de voorbije bondscompetitie een aardige winstpartij, wat ten koste ging van E. Vos. Peeters speelde met wit.

1.e4 g6 2.d4 Lg7 3.Pc3 d6 4.Le3 Pf6 5.Dd2 c6 6.h3 Dc7 7.Pf3 Pbd7 8.a4 a5 9.Le2 e5 10.dxe5 dxe5 11.0-0 0-0 12.Tad1 Te8 13.Pg5 h6 14.Pxf7 Kxf7 15.Lc4+ Kf8 16.f4 b6 17.La2 La6

ZIE DIAGRAM 2, de stelling na 17....La6

18.fxe5 Pxe5 19.Lxh6 Lxf1 20.Txf1 Te7 21.Txf6+ Ke8 22.Lxg7 Tg7

23.Dh6 en zwart geeft op (met dank aan De Pionier)

Schakers zijn natuurlijk het liefste gewoon bezig met schaken. Zelf schaken welteverstaan. Zaterdag staat in Stein echter heel iets anders op het programma. Een schaakmeeting zonder te schaken...! Is óók leuk. Zeker omdat iedereen z'n zetje mag komen doen. Bestuursleden, jeugdleiders en ouders gaan brainstormen over het jeugdschaken in deze provincie.

Het tweede team van SV Schaesberg is als tweede geëindigd in de hoogste klasse van de competitie van de Limburgse schaakbond. Schaesberg II promoveert nu naar de derde klasse van de KNSB. Het is zeldzaam dat een tweede team op dit niveau mag uitkomen. Hier een partij van een van de sterkste spelers van dit team, Hans Hageman. Hij besliste zijn partij in de bondswedstrijd tegen Kerkrade I op een aardige manier in zijn voordeel. Het ging als volgt (Hageman speelt met wit):

1.Pf3 Pf6 2.c4 g6 3.g3 Lg7 4.Lg2 d6 5.d4 0-0 6.0-0 c5 7.Pc3 Pc6 8.d5 Pa5 9.Pd2 a6 10.Tb1 e6 11.b3 exd5 12.Pxd5 Pxd5 13.Lxd5 Te8 14.Pe4 Lf5 15.Lg5 Dd7

ZIE DIAGRAM 3, de stelling na 15....Dd7

16.Pxd6 Lxb1 17.Lxf7+ Kf8 18.Lxe8 Txe8 19.Pxe8 Dxd1 20.Txd1 Lxa2 21.Pxg7 Kxg7 22.Ta1

Zwart geeft op.

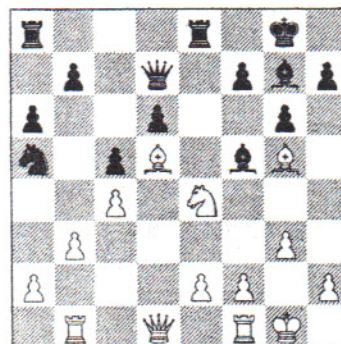

DIAGRAM 3

HET KAN VERKEREN

Het kan verkeren. Wie zei dat ook alweer? Wel, dat moge bekend zijn. Wie in ieder geval ook weet dat het kan verkeren, althans in het schaken, is Frits Werts van de vereniging De Juiste Zet uit Noorbeek. Hij had vier partijen voor de interne competitie gewonnen en kwam toen met de witte stukken tegenover Mariëlle Meys te zitten. Dat werd een heel opmerkelijke partij - zoals hier te zien is - met een enerverend slot, waarbij Werts zich weliswaar in de gelukkige omstandigheid bevond van een voorsprong van twee pionnen, maar toch verloor. En wat gebeurde in de weken erna? Hij verloor vijfmaal op rij. Wel, inderdaad, het kan verkeren. Hier volgt de partij Werts-Meys.

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pd2 Pf6 4.e5 Pfd7 5.Ld3 c5 6.c3 Pc6 7.Pe2 Db6 8.Pf3 Le7 9.0-0 cxd4 10.cxd4 f6 11.exf6 Pxf6 12.Pf4 Ld7 13.a3 0-0-0 14.Te1 Pa5 15.b4 Pc4 16.Lxc4 dxc4 17.De2 Dc6 18.Pxe6 Lxe6 19.Dxe6+ Dxe6 20.Txe6 Pd5 21.Pe5 Lf6 22.Le3 Lxe5 23.Txe5 Thf8 24.Tc1 b5 25.a4 a6 26.axb5 axb5 27.Ta1 Kb7 28.Ta5 Pc7 29.Te7 Kc6 30.Txg7 Ta8 31.Txh7 Txa5 32.bxa5 b4 33.Th5 Pd5 34.Th6+ Kb5 35.Td6 Pxe3 36.fxe3 Kxa5

ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 36....Kxa5

37.Td5+ Ka4 38.Tc5 Kb3 39.d5 c3 40.d6 Td8 41.Td5 c2 42.Tc5 Kb2 Wit geeft op (0-1)

Er komt een provinciale schaakdag! Een dag waarop Limburg in het teken van het schaken staat. Deze dag houden de verenigingen open huis en organiseren diverse activi-

DIAGRAM 1

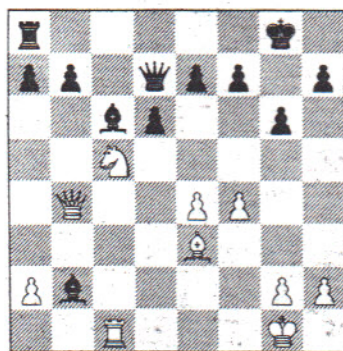
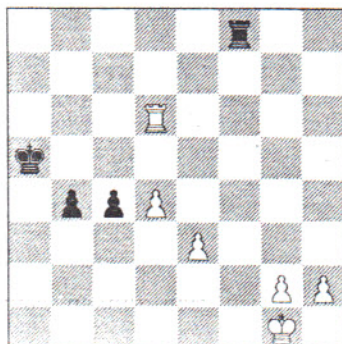

DIAGRAM 2

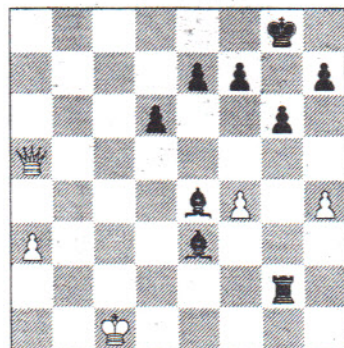

DIAGRAM 3

teiten. Practisch alle (veertig) Limburgse clubs hebben al laten weten aan deze provinciale schaakdag mee te zullen werken.

De datum: zaterdag 3 oktober.

Hier nog een terugblik op de persoonlijke Limburgse jeugdkampioenschappen met een partijfragment van spelers uit de hoogste leeftijdsgroep: Christien Cordewener (Hoensbroek/ME) - Ben Janssen (Tegelen) We komen in de partij na 22. Pb3-c5.

ZIE DIAGRAM 2

Het gaat nu verder met een fikse slagenwisseling: 22....Lxc1 23.Pxd7

Lxe3+ 24.Kf1 Lxd7 25.Dxb7 Td8 26.Ke1 Lb6 27.Kd2 Kf8 28.Da6 Tc8 29.Da3 Tc4 30.Db2 Td4+ 31.Kc1 La4 32.De2 La5 33.Da6 Ld2+ 34.Kb2 Lb4 35.Dxa7 Td2+ 36.Kb1 Lc2+ 37.Kc1 Kg7 38.a3 Lc5 39.Da5 Txg2 40.Dc3+ Kg8 41.h4 Lxe4 42.Da5 Le3+ (0-1), voor de eindstelling ZIE DIAGRAM 3, er volgt nu binnen enkele zetten mat.

Donderdagavond wordt de eerste ronde gespeeld van het open kampioenschap van Venlo dat zeven donderdagavonden op rij in beslag neemt. Er wordt gespeeld in café 't Anker, Straelseweg, Venlo.

Hier volgt een opgave.

Zie DIAGRAM 4.

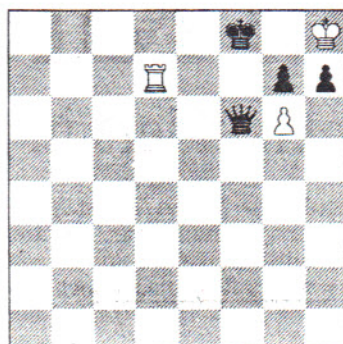
Het ziet er hopeloos uit voor wit met een toren en een pion tegen een dame en twee pionnen. Toch kan wit, die aan zet is, geforceerd remise maken. Op welke manier? Een tip: denk aan pat. De oplossing staat achteraan in deze rubriek.

Joost Heltzel heeft bij de vereniging 't Pionneke in Roermond voor een unicum gezorgd. Joost is pas vijftien. Die leeftijd heeft hem niet verhinderd om clubkampioen te worden. Nooit eerder werd in deze grote en sterke vereniging zo'n jonge speler clubkampioen. Binnenkort komt Joost uitbreider aan bod in deze rubriek.

Oplossing remise-opgave:

De witte koning sluit zichzelf op na 1.Tf7+ Dxf7 2.gxh7 en zwart kan de ontstane patsituatie niet meer opheffen, ook al is hij aan zet.

DIAGRAM 4

HANDICAP

Op de deelnemerslijst van het NK tot en met twaalf jaar, dat deze week wordt gehouden, staat de naam van Karin Puijssers (11) uit Hendrik-Ido-Ambacht. Niet zomaar een naam in een lange rij. Achter haar naam gaat een heel bijzonder verhaal schuil. Karin is zwakbegaafd. En schaakt toch sterk. Dat is een zeldzaamheid. Zij is het bewijs dat ook een mentaal gehandicapt kind kan leren schaken. Ik had onlangs een uitvoerig gesprek met haar vader Henk, die zelf dol is op schaken en dat plezier graag op zijn kinderen overbrengt. Hij is voorzitter van de club in zijn woonplaats. Karin is geboren met een ontworpen heup en met een hersenafwijking. Ze zit op een mytilschool, een school voor gehandicapten, in Rotterdam. Ze heeft lichte evenwichts- en coördinatiestoornissen. Fietsen gaat haar daardoor bijvoorbeeld moeilijk af. Ze heeft een IQ van 55, hetgeen buitengewoon laag is. Met lezen en schrijven heeft zij een niveau dat vergelijkbaar is met kinderen die vier jaar jonger zijn. Het klinkt wonderlijk, maar... Karin, zwakbegaafd, schaakt sterk. Hoe kan dat? Het antwoord luidt dat zij nu al gedurende zeven jaar elke dag ongeveer een kwartiertje les krijgt van haar vader, die over veel geduld en doorzettingsvermogen beschikt. Omdat zij een matig geheugen heeft, is het nodig alle stof tot in den treure te herhalen. „We doen bijna alles wel tien keer over”, zegt haar vader. Volgens hem kon haar behandelend kinderneuroloog nauwelijks geloven dat Karin kan scha-

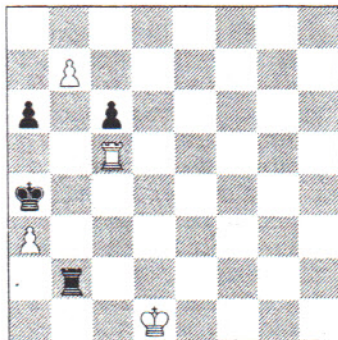

DIAGRAM 1

ken. Een hersenscan, een soort 'foto' van de hersenen, sprak voor hem tenslotte duidelijke taal. „Maar voor ons is het heel verklaarbaar. Door steeds alles te herhalen zit het er toch bij haar in. En belangrijk is de manier waarop je de les geeft. Je moet niet teveel met woorden werken, want die pakt zij niet goed op. Dus niets laten lezen. Niet teveel praten. Maar alles zoveel mogelijk op het bord laten zien. Je moet haar dus eigenlijk les geven alsof ze een dove is.” Normaal gesproken zou Karin vandaag in Valkenburg meedoen aan een toernooi voor gehandicapte kinderen, maar ze is verhinderd vanwege haar deelname aan de Nederlandse titelstrijd tot en met 12 jaar.

Dat evenement in Valkenburg begint vandaag in het kinder-revalidatiecentrum Franciscusoord en duurt tot zondag. Het is een toernooi voor motorisch en/of visueel gehandicapte jongeren. Zij schaken tegen niet-gehandicapte jongeren, hetgeen de integratie bevordert. De deelnemers komen uit zeven landen. Een ploeg uit Boedapest bestaat geheel uit blinden en slechtzienden. Naast het schaken zijn er allerlei uitstapjes en culturele activiteiten. De jongeren trekken 24 uur per dag met elkaar op. De opening is vandaag om 14.00 uur door Europarlementariër R. Oomen en gedeputeerde M. Eurlings. Hans Böhm verzorgt een creatieve schaakmiddag en enkele Limburgse topschakers geven een simultaan.

In café-zaal 't Anker in Venlo begint donderdag om 20 uur een denksportnacht. Men speelt door tot vrijdag 7 uur. Er wordt geschaakt met een bedenktijd van 30 minuten per persoon per partij.

ZIE DIAGRAM 1.

Dit toreneindspel is op het eerste oog remise. Toch komt er een verrassende ontknoping. Want wit, die aan zet is, kan winnen. Hoe? De oplossing staat achteraan.

Tot slot een partij. Maarten-Jan Oosterman (VSM Maastricht) - Frans Hanssen (Caïssa Geleen)
1.Pc3 c5 2.Pf3 d5 3.e4 d4 4.Pe2 Pc6 5.Pg3 a6 6.a4 e6 7.Lc4 Pf6 8.d3 Le7 9.O-O Dc7 10.Ld2 O-O 11.c3 Td8 12.cxd4 cxd4 13.Pg5 h6 14.Ph3 e5 15.Pf5 Lxf5 16.exf5 Dd7 17.g4 Pb4 18.f3 Pfd5 19.Pf2 Pe3 20.Lxe3 dxe3 21.Pe4 Dd4 22.De2 Lh4 23.Tad1 Tac8 24.Pc3 Td7 25.Kh1 Tcd8 26.Kg2 Df4 27.Pe4 Pc6

ZIE DIAGRAM 2, de stelling na 27.....Pc6

28.Tfe1 Lxe1 29.Txe1 Pd4 30.Df1 b5 31.axb5 axb5 32.La2 Tc7 33.Pc3 b4 34.Pe2 Tc2 35.Lc4 Txb2 36.h4 h5. Wit geeft op (0-1).

Oplossing toreneindspel:

Wit begint met een paar 'onschuldige' schaaks.

1.Tc4+ Kxa3
(na 1....Ka5 2.Tb4! bereikt de pion veilig de overkant)
2.Tc3+ Ka4 (2....Ka2 3.Tc2! enz.)
3. Tc1!

Na deze stille terugtocht staat zwart machteloos tegenover de dreiging 4.Ta1+ gevolgd door 5.b8D

Het beste is nog:

3....Txb7, maar na

4. Ta1+ Kb5

5. Tb1+ verliest zwart zijn toren

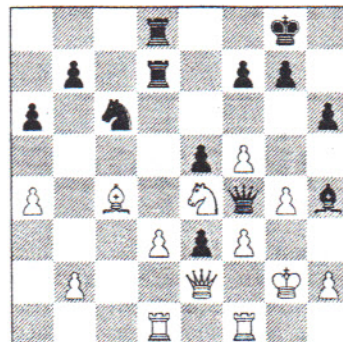

DIAGRAM 2

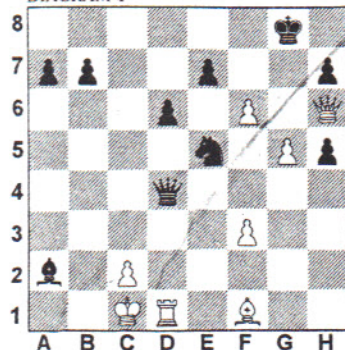
DRAAK

In het Limburgse schaakwereldje komen bepaalde spelers elkaar meerdere malen tegen, hetgeen natuurlijk logisch is, zeker als je al wat langer meedraait en aan elkaar gewaagd bent. Dan wordt je nogal 'ns aan elkaar 'gekoppeld' op toernooien en wedstrijden. Jacques Beeker van de vereniging Arx uit Arcen speelde onlangs op een toernooi tegen Geert Peeters van 't Pionneke uit Roermond. Het toeval wilde dat Beeker enkele dagen daarvoor op een instructiedag van zijn club een partij had laten zien die hij jaren geleden had gespeeld tegen... Peeters! Die partij werd op die instructiedag behandeld omdat het een Siciliaanse partij was en het Siciliaans het thema van die dag was. Die partij was remise geworden. Of dat nu weer zou lukken? Beeker dacht, laat ik maar eens proberen hetzelfde te spelen als de vorige keer. Want remise is niet gek, nietwaar? De partij leek inderdaad een herhaling te worden van de eerste. Wéér kwam de Drakenvariant van het Siciliaans op het bord. De eerste elf zetten waren hetzelfde als de vorige keer. Maar ditmaal speelde Peeters op de twaalfde zet iets anders. Iets veel beters...! Hier die beide confrontaties.

J.Beeker - G.Peeters, 1987
 1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 g6 6.Le3 Lg7 7.f3 O-O 8.Dd2 Pc6 9.g4 Le6 10.O-O-O Pe5 11.h4 Da5 12.h5 Lxa2 13.Lh6 Lxh6 14.Dxh6 Tac8 15.hxg6 fxg6 16.g5 Ph5 17.Txh5 gxh5 18.Pf5 Txf5 19.exf5 Txc3 20.bxc3 Dxc3 21.f6 Da1+ 22.Kd2 Dd4+ 23.Kc1 Remise.

DIAGRAM-1

Zie DIAGRAM 1, de eindstelling.

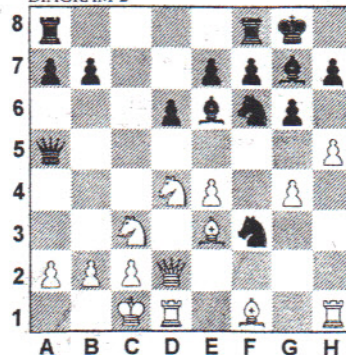
(Analyse Beeker: 23...Da1+ 24.Kd2 Pxf3+ 25.Ke3 De5+ 26.Kxf3 Ld5+ 27.Kf2 Df4+ 28.Ke1 De3+ 29.Le2 Dg1+ 30.Kd2 Dd4+. Zwart heeft steeds eeuwig schaak in handen; ook met 23...De3+ 24 Kb2 exf6 25. Ka2 kan zwart niet winnen)

Hier de nieuwe partij tussen dezelfde spelers. Opnieuw verschijnt de Drakenvariant van het Siciliaans op het bord. Maar deze 'Draak' loopt op een gegeven moment anders... voor zwart veel beter!

J.Beeker - G.Peeters

1. 1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 g6 6.Le3 Lg7 7.f3 O-O 8.Dd2 Pc6 9.g4 Le6 10.O-O-O O Pe5 11.h4 Da5 12.h5 Pxf3!

DIAGRAM-2

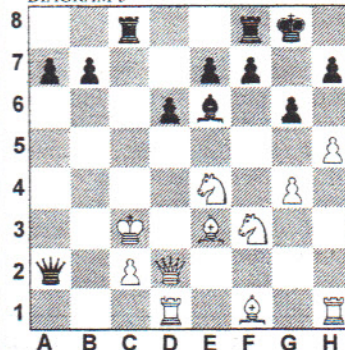
(zie DIAGRAM 2, de stelling na 12....Pxf3!)

Vanaf hier wijkt de partij af ten opzichte van de vorige. Commentaar Beeker: 'De kenner van de Drakenvariant raakt hier in vervoering, maar voor mij als witspeler is het een stuk minder prettig. Ik kende deze combinatie uit andere varianten van de Draak en begreep dat dit geen prettige partij zou worden. Zwart start een combinatie waarin hij een drietal (!) stukken offert om de witte stelling op te blazen. Het is

leerzaam deze combinatie eens na te spelen, zeker als je met wit e4 speelt en weleens de Drakenvariant moet tegenspielen'.

13. Pxf3 Pxe4! 14. Pxe4 Lxb2!!+ 15. Kxb2 Dxa2 16.Kc3 (16.Kc1 Da1 mat) 16...Tac8+

DIAGRAM-3

(Zie DIAGRAM 3, de stelling na 16....Tac8+

17. Pc5 Da3!+ 18 Kd4 Dxc5+ 19. Ke4 f5+ 20. gxf5 Dxf5+ 21. Kd4 Dd5 mat.

Vorige week heb ik in deze rubriek aandacht besteed aan de 11-jarige Karin Pruijssers uit Hendrik-Ide-Ambacht. Zij was vorige week de opmerkelijkste deelnemster aan het Nederlands kampioenschap tot en met 12 jaar in Rijswijk. Ze heeft namelijk een hersenafwijking en een zeer laag IQ. Ze leest en schrijft bijvoorbeeld op het niveau van kinderen die vier jaar jonger zijn. Maar doordat zij al zeven jaar lang schaakles krijgt van haar vader, waarbij alles wel tien keer wordt herhaald, heeft zij inmiddels wel een heel aardig schaakpeil bereikt. Ik kan u melden dat Karin op het NK twee partijen heeft gewonnen en tweemaal remise heeft gespeeld, waarmee zij dus een totaal van drie punten heeft behaald. Die score was goed voor de 67e plaats in een veld van 80 deelnemers. Binnenkort in deze rubriek een partij van haar.

Op tweede pinksterdag wordt in café-zaal "Op de Heide", Spechtstraat 58 te Tegelen een jeugdtoernooi gehouden, aanvang 10 uur. Dit telt mee voor de Jeugd Grand-Prix Limburg.